

वेदांता लिमिटेड

नामांकन व मोबदला धोरण

दस्तऐवजाचे नाव	नामांकन व मोबदला धोरण
कंपनी	वेदांता लिमिटेड
शेवटचे आद्यतन	04-ऑगस्ट-2023
आवृत्ती मंजुरकती	वेदांता लिमिटेडचे संचालक मंडळ
लागू होण्याची तारीख	04-ऑगस्ट-2023

वेदांता लिमिटेड नामांकन आणि मोबदला धोरण

1. कायदेशीर चौकट व उद्दिष्टे

कंपनी कायदा, 2013 ("कायदा") चे कलम 178, त्यावर लागू नियमांनुसार वाचलेले, सेबी नियम 2015 च्या (लिस्टिंग ऑब्लिगेशन्स अँड डिस्कलोजर रिक्वायरमेंट्स) नियम 19 मधील तरतुदी ("सेबी नियम") सेबी नियमांच्या अनुसूची ॥ च्या भाग ड सह (एकत्रितपणे "लागू कायदे" म्हणून संदर्भित) वाचलेले यांना कंपन्यांच्या इतर वर्गातून प्रत्येक सूचित कंपनीच्या संचालक मंडळाचे नामांकन आणि मोबदला समितीची ("एनआरसी" किंवा "समिती") ची आवश्यकता असते, काढण्यासाठी

1. संचालक होण्यास पात्र असलेल्या आणि घालून दिलेल्या नियमांनुसार जे केएमपी किंवा एसएमपी भूमिकेसाठी नियुक्त केले जाऊ शकतात अशा व्यक्ती ओळखा आणि त्यांची नियुक्तीची आणि काढण्याची शिफारस मंडळाला करा;
2. पात्रता, सकारात्मक गुणधर्म आणि संचालकाचे स्वातंत्र्य निश्चित करण्यासाठी निकष तयार करा;
3. संचालक मंडळाच्या विविधतेवर धोरण तयार करणे;
4. मंडळ, त्याच्या समित्या आणि वैयक्तिक संचालकांच्या प्रभावी मूल्यांकनासाठी पद्धत आणि निकष निर्दिष्ट करा. स्वतंत्र संचालकांच्या कामगिरीच्या मूल्यमापन परिणामांच्या आधारे त्यांची नियुक्ती वाढवायची, पुढे चालू ठेवायची की नाही हे ठरवणे;
5. संचालक, केएमपी आणि एसएमपीसह इतर कर्मचाऱ्यांच्या मोबदल्याशी संबंधित धोरणाची संचालक मंडळाला शिफारस करणे
6. वरिष्ठ व्यवस्थापनाला कोणत्याही रुपातील देउ सर्व मोबदल्यांची मंडळाला शिफारस करणे

एनआरसीच्या उपरोल्लेखित काही उद्दिष्टांसाठी हे धोरण मार्गदर्शक तत्त्व म्हणून कार्य करेल.

2. व्याख्या:

- a) "कायदा" म्हणजे कंपनी कायदा, 2013 व त्यांतर्गत तयार केलेले नियम, वेळोवेळी सुधारणा केल्याप्रमाणे.
- b) "लागू नियम" म्हणजे कायदा व सेबी नियमांमधील लागू तरतुदी.
- c) "मंडळ" म्हणजे कंपनीच्या संचालकांची सामूहिक संस्था.
- d) "समिती" म्हणजे नामांकन व मोबदला समिती.
- e) "कंपनी" म्हणजे वेदांता लिमिटेड.
- f) "संचालक" म्हणजे कंपनीच्या मंडळावर नियुक्त संचालक.
- g) "स्वतंत्र संचालक" म्हणजे लागू नियमांतर्गत उपलब्ध करून दिलेले
- h) "की मॅनेजरियल पर्सोनेल" किंवा "केएमपी" म्हणजे
 1. मुख्य कार्यकारी अधिकारी किंवा व्यवस्थापकीय संचालक किंवा व्यवस्थापक;
 2. कंपनी सेक्रेटरी;
 3. संपूर्ण-वेळ संचालक;
 4. मुख्य वित्तीय अधिकारी
 5. असे इतर अधिकारी, संपूर्ण वेळ नियुक्ती असलेल्या संचालकांच्या एका स्तरापेक्षा खाली नसलेले, मंडळाच्या मुख्य व्यवस्थापकीय कर्मचाऱ्यांमध्ये नियुक्त केलेले; आणि
 6. असे इतर अधिकारी निर्देशित केले जाऊ शकतात
- i) "धोरण" म्हणजे नामांकन आणि मानधन धोरण.

- j) "मानधन" म्हणजे कोणत्याही व्यक्तीने प्रदान केलेल्या सेवांसाठी त्याला दिलेले पैसे किंवा त्याच्या समतुल्य काही आणि त्यामध्ये प्राप्तीकर कायदा 1961 अंतर्गत परिभाषित परवानग्यांचा समावेश आहे.
- k) "सेबी नियम" म्हणजे सेबी (लिस्टिंग ऑब्लिगेशन्स अँड डिसक्लोजर रिकायरमेंट्स) नियम, 2015, वेळोवेळी सुधारणा केल्यानुसार
- l) "वरिष्ठ व्यवस्थापन" किंवा "वरिष्ठ व्यवस्थापन व्यक्ती" किंवा "एसएमपी" म्हणजे सेबी नियमांतर्गत नमूद केलेले.

3. संयोजन व अध्यक्षपद

समितीच्या सदस्यांची नियुक्ती मंडळाद्वारे केली जाईल आणि मंडळाच्या विवेकाधिकारानुसार त्यांना काढले जाईल. हे सदस्य कंपनीच्या मंडळावर त्यांचा सेवाकाळ पूर्ण होईपर्यंत किंवा मंडळाद्वारे काढले जाईपर्यंत किंवा त्यांचे उत्तराधिकारी रीतसर नियुक्त होईपर्यंत सेवा देतील. समितीत किमान तीन संचालक असतील आणि किमान दोन तृतीयांश संचालक स्वतंत्र संचालक असतील. समितीचे संचालक गैर-कार्यकारी संचालक असतील. मात्र, मंडळाच्या कार्यकारी अध्यक्षी (असल्यास) समितीचा सदस्य म्हणून नियुक्ती केली जाऊ शकते पण समितीचे अध्यक्षपद त्याच्याकडे नसेल. समितीचा अध्यक्ष स्वतंत्र संचालक असेल आणि मंडळाद्वारे नियुक्त असेल. समितीच्या कोणत्याही बैठकीला जर अध्यक्ष उपस्थित नसतील तर त्या बैठकीला उपस्थित सदस्य त्या विशिष्ट बैठकीसाठी त्यांच्यामधूनच अध्यक्षी निवड करतील.

4. बैठकीची वारंवारिता आणि कोरम

वर्षातून किमान एकदा तरी समितीची बैठक होईल आणि किमान एक स्वतंत्र संचालकाच्या उपस्थितीसह दोन सदस्य किंवा समितीचे एक तृतीयांश सदस्य या पैकी जे जास्त असेल ते बैठकीसाठी कोरम असेल.

5. संचालकाची नियुक्ती किंवा निष्कासन, केएमपी आणि एसएमपी:

मंडळातील वैविध्य, ज्ञानाचे संतुलन, कौशल्य, व्यावसायिक आणि कार्यात्मक तज्ज्ञता, उद्योग अभिमुखता, मंडळ विविधता, वय इ. बाबत समिती मंडळाचे मूल्यांकन करेल आणि या मूल्यांकनाच्या पार्श्वभूमीवर, विशिष्ट नियुक्तीसाठी आवश्यक भूमिका आणि क्षमता याचे विवरण तयार करून त्याची मंडळाला शिफारस करेल.

स्वतंत्र संचालकाच्या प्रत्येक नियुक्तीसाठी समिती पुढीलप्रमाणे करेल:

- मंडळावरील कौशल्याचे संतुलन, ज्ञान आणि अनुभव याचे मूल्यांकन करेल आणि अशा मूल्यांकनाच्या आधारावर, स्वतंत्र संचालकाला आवश्यक भूमिका आणि क्षमतांचे विवरण तयार करेल.
- स्वतंत्र संचालक म्हणून नियुक्त करण्यासाठी मंडळाकडे शिफारस केलेल्या व्यक्तीत अशा विवरणात परिभाषित केलेल्या क्षमता असल्याची सुनिश्चिती करेल.

योग्य उमेदवार ओळखण्याच्या उद्देशाने समिती: 1) आवश्यक असल्यास, बाह्य एजंसीच्या सेवांचा वापर करू शकते; 2) विविधतेचा विचार करून व्यापक श्रेणीतील पार्श्वभूमीसलेल्या उमेदवारांचा विचार करेल; आणि 3) उमेदवारांच्या वेळेच्या बांधिलकीचा विचार करेल.

संचालक, केएमपी आणि एसएमपी यांच्याबाबतीत, वरील वैशिष्ट्यांव्यतिरिक्त, संभाव्य उमेदवारांकडे लागू कायद्यांनुसार आवश्यक पात्रता आणि गुणधर्म असल्याचे एनआरसी सुनिश्चित करेल. स्वतंत्र संचालकांच्या नियुक्तीसाठी संचालकांचे स्वातंत्र्य निश्चित करण्याच्या निकषांसाठी परिशिष्ट अ पहा.

कोणत्याही संचालक, केएमपी आणि एसएमपी यांच्या निष्कासनाच्या संदर्भात, एनआरसी कंपनीच्या अधिकांशी सल्लामसलत करून कामगिरी आणि/किंवा निष्कासनासाठी कारण असलेल्या इतर घटकांचे पुनरावलोकन करेल आणि लागू कायदे आणि कंपनीच्या असोसिएशनच्या कलमांतील तरतुदीच्या अधीन असेल, पुढील कारवाईच्या मार्गाची शिफारस करेल.

लागू कायद्यांनुसार, प्रत्येक संचालकाने बारा महिन्यांच्या काळात आयोजित संचालक मंडळाच्या किमान एका बैठकीला उपस्थित राहावे. संचालकाने किमान उपस्थिती निकष पूर्ण केला नाही आणि अनुपस्थितीसाठी मंडळाची परवानगी घेऊन अथवा न घेऊन, सगळ्या बैठकांना अनुपस्थिती असेल तर संचालकावर अपात्र ठरण्याची वेळ येऊ शकते.

6. मंडळातील विविधता:

7. समितीने आपल्या नामनिर्देशन प्रक्रियेत आणि बोर्डाला शिफारसी देताना विविध कौशल्ये, व्यावसायिक आणि उद्योग पार्श्वभूमी, वय, लैंगिक प्रवृत्ती, शारीरिक अपंगत्व, कौटुंबिक स्थिती, धार्मिक श्रद्धा, राजकीय श्रद्धा, राष्ट्रीयत्व भौगोलिक अनुभव आणि कौशल्य, लिंग, कार्यकाळ, वांशिकता आणि विचारांची विविधता यांच्या विविध मिश्रणातून संचालकांचे इष्टतम संयोजन करण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे. एक वैविध्यपूर्ण आणि सर्वसमावेशक मंडळ दीर्घकालीन वाढ आणि विकास साधण्यासाठी आवश्यक असलेल्या विविध कौशल्यांचा आणि दृष्टीकोनांचा लाभ घेण्यास सक्षम असेल या आधारावर समिती कार्य करेल. वांशिक, राष्ट्रीयता, लिंग किंवा वंश किंवा इतर कोणत्याही कारणास्तव कोणताही भेदभाव न करता संचालक म्हणून नियुक्ती/पुनर्नियुक्तीसाठी व्यक्तीचे मूल्यमापन करताना पात्रता, सकारात्मक गुणधर्म आणि स्वातंत्र्य निश्चित करण्यासाठी समिती निकष निश्चित करेल. मंडळाच्या रचनेचे पुनरावलोकन करताना, समिती विविधतेच्या सर्व पैलूंच्या फायद्यांचा विचार करेल, ज्यात वर वर्णन केले आहे, परंतु वर वर्णन केलेल्या पैलूपुरतेच ते मर्यादित नसेल. मंडळाचा परिचय आणि शिकवण:

सेबी एलओडीआरच्या नियम 25 (7) नुसार कंपनीने स्वतंत्र संचालकांना कंपनी आणि कंपनीमधील त्यांच्या भूमिका आणि जबाबदाऱ्यांची माहिती करून देणे आवश्यक आहे. त्यानुसार, एनआरसीने स्वतंत्र संचालकांसह गैर-कार्यकारी संचालकांसाठी त्यांच्या नियुक्तीच्या वेळी उद्बोधन आणि प्रशिक्षणाचा एक संरचित कार्यक्रम स्वीकारला आहे जेणेकरून त्यांना कंपनी - तिचे कार्य, व्यवसाय, उद्योग आणि कोणत्या वातावरणात ती कार्य करते, हे समजून घेता येईल. संचालक आचारसंहिता आणि जोखीम व्यवस्थापनाच्या तरतुदींचे पालन करण्याची पुष्टी करता. कंपनीने संचालकांसाठी स्वतंत्र परिचय कार्यक्रम नियोजित केला आहे जो संचालकांना सतत अद्ययावत माहिती देण्यावर, कोणेही लक्षणीय बदल लक्षात आणून देण्यावर केंद्रित आहे जेणेकरून ते अत्यंत माहितीपूर्ण आणि योग्य वेळेत निर्णय घेऊ शकतील.

परिचय कार्यक्रमात पुढील विषयांचा समावेश असेल परंतु तेवढ्यापुरतेच ते मर्यादित नसेल:

- कंपनीची संस्कृती, मूल्य आणि नैतिकता
- कंपनीचे धोरण
- कार्य
- देऊ करत असलेली उत्पादने
- बाजारपेठ
- संस्था रचना
- वित्त
- मनुष्यबळ
- तंत्रज्ञान
- गुणवत्ता
- जोखीम व्यवस्थापन
- ईएसजी बांधिलकी आणि कंपनीची कामगिरी

8. मंडळ, त्याच्या समित्या आणि व्यक्तीविशिष्ट संचालकांचे कामगिरी मूल्यमापन,

मंडळ, व्यक्तीविशिष्ट संचालक, अध्यक्ष आणि मंडळाच्या समित्यांच्या मूल्यमापनासाठी एनआरसी दरवर्षी निकष आणि प्रक्रिया तयार करते आणि त्याची मंडळाकडे शिफारस करते.

मंडळ सदस्य खालील करतील आणि एनआरसी त्याच्या अंमलबजाणीचे आणि लागू कायद्यांचे पालन तसेच निकष आणि नियोजित परिक्षेचे पुनरावलोकन करेल.

a) एनआरसीने निश्चित केलेल्या निकषांच्या आधारावर प्रत्येक मंडळ सदस्य स्वयं-मूल्यमापन करेल ज्यामध्ये बिझनेस मेट्रिक्स आणि गैर-वित्तीय लक्ष्यांबाबतच्या कामगिरीचा समावेश असेल; आणि

b) मान्यताप्राप्त संस्थेकडून वार्षिक तृतीय-पक्ष मूल्यमापन

स्वतंत्र संचालकांचे मूल्यमापन संपूर्ण संचालक मंडळ करेल आणि त्यामध्ये खालील बाबींचा समावेश असेल:

- संचालकांची कामगिरी आणि
- लागू कायदांतर्गत निर्दिष्ट केल्याप्रमाणे व्यवस्थापकडून दिलेले स्वातंत्र्य यासह स्वातंत्र्य निकषांची पूर्तता.

ज्या संचालकांचे हे मूल्यमापन होत असेल ते स्वयं-मूल्यमापनात सहभागी होणार नाहीत.

कंपनीचे स्वतंत्र संचालक वर्षातून किमान एक बैठक स्वतंत्र नसलेल्या संचालकांच्या आणि व्यवस्थापन सदस्यांच्या अनुपस्थितीत घेतील आणि अशा बैठकीला उपस्थित राहण्याचा पूर्ण प्रयत्न सगळे स्वतंत्र संचालक करतील. स्वतंत्र संचालक त्यांच्या स्वतंत्र बैठकीमध्ये, इतर गोष्टींसह:

- गैर-स्वतंत्र संचालक आणि संपूर्ण संचालक मंडळाच्या कामगिरीचे एकूणात पुनरावलोकन करतील;
- कार्यकारी संचालक आणि गैर-कार्यकारी संचालकांच्या विचार लक्षात घेऊन कंपनीच्या अध्यक्षांच्या कामगिरीचे मूल्यमापन करतील आणि
- कंपनीचे व्यवस्थापन आणि संचालक मंडळ यांच्यातील माहितीच्या प्रवाहाची गुणवत्ता, प्रमाण आणि कालबद्धता यांचे मूल्यमापन करतील जे संचालक मंडळाला त्यांचे कर्तव्ये प्रभावीपणे आणि वाजवीपणे पार पाडण्यासाठी आवश्यक आहे.

मूल्यमापनाच्या परिणामाच्या आधारावर, एनआरसी, नियुक्ती/पुनर्नियुक्ती/मंडळावर संचालक पुढे राहू देणे याबाबत मंडळाला शिफारस करेल.

9. मानधन निकष

संचालक, केएमपी आणि एसएमपी यांना द्यावयाच्या मोबदल्याच्या मंजूरीसाठी समिती मंडळाकडे शिफारस करेल. कंपनीच्या भागधारकांसाठी आणि गरजेनुसार इतर मंजूरीसाठी असेच मंजूरीच्या अधीन असेल. मोबदला

कार्यकारी संचालक, केएमपी आणि एसएमपी यांच्या मानधनासाठी मार्गदर्शक तत्त्वे आहेत:

- व्यवसाय धोरणासोबत संरेखन आणि जबाबदारी व प्रभावाचा स्तर:** संस्थेत कर्मचारी जसे वरच्या स्तरावर प्रगती करतात, त्यांच्या कामगिरीचा धोरणात्मक उपक्रम आणि व्यवसाय परिणामांवर मोठा आणि थेट प्रभाव पडतो.
- निश्चित/आधारभूत पगार निर्णय:** निश्चित पगार स्पर्धात्मक असेल आणि कौशल्य व ज्ञान, अनुभव आणि कामाच्या जबाबदारीनुसार उद्योगक्षेत्रातील प्रघातांवर व बेंचमार्कवर आधारित असेल.

- **कामगिरीसाठी मानधन:** कार्यकारी अधिकाऱ्याच्या (एक्झिक्युटिव्हच्या) एकूण मानधनाचा मोठा भाग कंपनीची उपलब्धी आणि वैयक्तिक कामगिरी ध्येय याच्याशी संलग्न असतो. असे मानधन परिवर्तनशील स्वरूपाचे असते आणि कंपनीच्या अल्पकालीन व दीर्घकालीन कामगिरीसाठी कार्यप्रदर्शन आणि योगदानासाठी बक्षिसस्वरूप असते.
 - **कामगिरी बोनस योजना:** कामगिरी बोनस योजना कंपनीच्या वार्षिक आर्थिक, धोरणात्मक आणि कामाच्या उद्दिष्टे आणि वैयक्तिक जबाबदारी क्षेत्र (केआरे) यामधील योगदानासाठी बक्षिस देते. कामगिरीवर आधारित बक्षिसापेक्षा संस्थेची उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी कामगिरी बोनस उच्च कामगिरी संस्कृतीला चालना देतो. कंपनी आणि वैयक्तिक पातळीवर या दोन्हीत विविध लक्षांची पूर्तता आणि व्यवसाय उद्दिष्टे साध्य करणे, याच्याशी कामगिरी जोडली जाईल.
 - **दीर्घकालीन इन्सेन्टिव्ह (एलटीआय):** एक्झिक्युटिव्हचे परिवर्तनशील मानधन व्यावसायिक आणि वैयक्तिक कामगिरीला जोडलेले असते. एलटीआय प्लॅन आर्थिक आणि गैर-आर्थिक दोन्ही बाबींवर कंपनीच्या दीर्घकालीन कामगिरीसह अल्प-मुदतीचे व्यवसाय परिणाम प्रदान करण्यासाठी अधिकाऱ्यांच्या कार्यप्रदर्शन अभिमुखता आणि निर्णय संतुलित करते. ही योजना अधिकाऱ्यांना ३ वर्षांच्या कामगिरीच्या कालावधीत कंपनीच्या यशस्वी कार्यान्वयनामध्ये संपत्ती निर्मितीच्या संधींसह, उच्च-वाढीच्या कार्यक्षमतेला प्रोत्साहन देऊन त्यांच्या सातत्यपूर्ण योगदानासाठी पुरस्कृत करते. शाश्वत व्यवसाय करणे, ईएसजी आणि कार्बन पदचिन्हे यांना प्राधान्याने महत्त्व देणे हे व्यवसाय कामगिरीचे मोजमाप करण्याचे अतिरिक्त मापदंड आहेत. 'शून्य हानी, शून्य कचरा आणि शून्य विसर्जन' या आमच्या ब्रीदवाक्यानुसार आम्ही शाश्वतपणे कार्य करतो याची खात्री करण्यासाठी, कर्जफेडीवर आधारित गुणक देखील गुंतवणूकीसाठी कार्यप्रदर्शन मापदंड म्हणून समाविष्ट केले गेले आहेत.
- **बाजारपेठेत स्पर्धात्मक:** कंपनी जागतिक स्तरावर प्रतिभेसाठी स्पर्धा करते आणि उच्च कुशल कामगारांना आकर्षित करण्यासाठी आणि टिकवून ठेवण्यासाठी, प्रतिभेसाठी कंपनीशी स्पर्धा करणाऱ्या इतर नियोक्त्यांच्या पगाराशी ती स्पर्धात्मक राहिली पाहिजे. कंपनी अधिकाऱ्यांच्या प्रयत्नांना मान्यता देण्यासाठी आणि संस्थेतील वाढ आणि कार्यप्रदर्शन अभिमुखतेसाठी प्रेरित ठेवण्यासाठी अतिरिक्त प्रोत्साहन योजना आणि पुरस्कार कार्यक्रम सुरू करणे आणि लागू करणे सुरू ठेवू शकते.

कार्यकारी संचालक, केएमपी आणि एसएमपी यांच्या मानधन निकषांचा सारांश

पुढील तक्त्यात, कार्यकारी संचालक, केएमपी आणि एसएमपी यांच्या मानधन निकषांचे प्रमुख पैलू दर्शवले आहेत:

भरपाई आयटम		घटकचे उद्दिष्ट
एकूण मानधन	आधारभूत पगार	<ul style="list-style-type: none"> एक्झिक्युटिव्हना त्यांचे कौशल्य, अनुभव आणि ज्ञानासाठी आकर्षित करते. उद्योगक्षेत्रातील प्रघातांवर आधारित स्पर्धात्मक निश्चित पगार उपलब्ध करून देते
	वार्षिक कामगारा/फलनिष्पत्ती आधारित कामगिरी बोनस	<ul style="list-style-type: none"> वार्षिक आर्थिक, धोरणात्मक आणि ऑपरेशनल व्यवसाय उद्दिष्टे आणि वैयक्तिक योगदान साध्य करण्यासाठी पुरस्कार योगदान कंपनीच्या दीर्घकालीन धोरणाच्या अनुषंगाने वार्षिक व्यावसायिक परिणाम साध्य करण्यासाठी जबाबदारी बळकट करते.

दीर्घकालीन	दीर्घकालीन इन्सेन्टिव्हज	<ul style="list-style-type: none"> जागतिक दर्जाची प्रतिभा आकर्षित करण्यासाठी आणि टिकवून ठेवण्यासाठी वाहन म्हणून काम करते बक्षिसे कामगिरी आणि प्रमुख कामगिरी मेट्रिक्स साध्य करण्याशी सुसंगत असतात. कंपनीच्या दीर्घकालीन कामगिरीसाठी एक्झिक्युटिव्हच्या हिताशी संरेखित करते
	लाभ व अवांतर प्राप्ती	<ul style="list-style-type: none"> एक्झिक्युटिव्ह आणि त्यांच्या कुटुंबाचे कल्याण वर्धन करते आणि सुरक्षितता प्रदान करते एक्झिक्युटिव्हचे वाजवी जीवनमान राखते लाभ आणि अवांतर प्राप्ती स्पर्धात्मक बाजारपेठ प्रघातावर आधारित असतात आणि एकूण भरपाईच्या एकूण स्पर्धात्मक पातळीसाठी योगदान देतात.
	निवृत्ती लाभ आणि सामाजिक सुरक्षितता	<ul style="list-style-type: none"> एक्झिक्युटिव्हला जेव्हा रोजगारातून उत्पन्न नसते तेव्हा निवृत्तीसाठी आर्थिक नियोजन प्रदान करते

10. गैर-एक्झिक्युटिव्हसाठी मानधन निकष संचालक:

गैर-कार्यकारी संचालक, मंडळ आणि त्याच्या समित्यांच्या बैठकांना उपस्थित राहण्याच्या कर्चाच्या प्रतिपूर्ती व्यतिरिक्त बैठक शुल्क आणि नफा संबंधित कमिशनसाठी पात्र आहेत.

- नफा-संबंधित कमिशन:** लागू कायद्यांनुसार, कंपनीच्या निव्वळ नफ्याच्या 1% पेक्षा जास्त नसलेल्या मर्यादेच्या अधीन राहून भागधारकांनी मंजूर केलेल्या आर्थिक मर्यादित नफा-संबंधित कमिशन दिले जाऊ शकते. विशेष ठरावाद्वारे भागधारकांची मंजूरी दरवर्षी प्राप्त केली जाईल ज्यामध्ये एकल गैर-कार्यकारी संचालकांना देय असलेले मानधन सगळ्या गैर-कार्यकारी संचालकांना देय असलेल्या एकूण वार्षिक मानधनाच्या पन्नास टक्क्यांपेक्षा जास्त असेल, त्यांच्या मोबदल्याचा तपशीलही दिला जाईल.
- बैठक शुल्क:** गैर-कार्यकारी संचालकांना मंडळाच्या किंवा समितीच्या बैठकांना उपस्थित राहण्यासाठीच्या माध्यमातून मानधन प्राप्त करू शकतात परंतु अशा शुल्कांची रक्कम मंडळाच्या किंवा समितीच्या प्रती बैठकीमागे एक लाख रुपयांपेक्षा जास्त नसावी किंवा वेळोवेळी लागू कायद्यांमध्ये निर्दिष्ट अशा रकमेपेक्षा जास्त नसावी.
- स्टॉक पर्याय:** स्वतंत्र संचालक कंपनीच्या कोणत्याही स्टॉक पर्यायांसाठी पात्र नसेल

11. संचालकांना किमान मानधन:

कोणत्याही आर्थिक वर्षात कंपनीला जर नफा झाला नसेल किंवा नफा पुरेसा नसेल तर कंपनी कायदा 2013च्या कलम 197 सह लागू कायद्यांमधील तरतुदीनुसार कंपनी आपल्या स्वतंत्र संचालकांसह संचालकांना मानधन देईल.

12. वारसाहक्क नियोजन:

कंपनीच्या कामात निवृत्ती, राजीनामा, मृत्यू इ. घटनांमुळे अडथळा येणार नाही याची सुनिश्चिती करण्यासाठी वारसाहक्क नियोजन केले जाते. मंडळावर केलेल्या नियुक्त्या तसेच केएमपी आणि एसएमपी यांच्या नियुक्त्यांसाठी एनआरसी वारसाहक्क योजनेचा मसूदा करून मंडळाकडे त्याची शिफारस करेल. एनआरसी

अशा योजनेचे वार्षिक पुनरावलोकन करेल आणि असल्यास काही सुधारणांची मंडळाकडे शिफारस करेल. एनआरसी व्यवस्थापनासोबत काम करेल आणि प्रभावी वारसाहक्क नियोजनासाठी पुढील प्रक्रियेचे पालन करेल:

- a. संभाव्य कर्मचाऱ्यांचे मूल्यांकन आणि नेतृत्व पूल (कोष) तयार करणे
- b. धोरणात्मक बैठका, शीर्ष व्यवस्थापनासोबत नेतृत्व कार्यशाळा, कोचिंग, सूत्रसंचालन, भूमिका वर्धन, परिषद सदस्यत्व आणि क्रॉस फंक्शन प्रकल्प इ.अशा कृतींमधील सहभागातून प्रतिभा पूल विकसित करणे

13. निवडणूक - पुनर्निवडणूक

कायद्यातील तरतुदीनुसार आणि असोसिएशनच्या कलमांमधील उपकलमांनुसार, आगामी एजीएममध्ये संचालक वार्षिक चक्राने निवृत्त होतात. त्यांच्या कामगिरी मूल्यांकनाच्या आणि समितीच्या शिफारशीच्या आधारावर, निवृत्त होऊ घातलेल्या जबाबदार व्यक्तिनिष्ठ संचलकाच्या पुनर्नियुक्तीसाठी मंडळ शिफारस करू शकते.

14. संचालकांचा आणि अधिकाऱ्यांचा विमा:

कंपनी तिच्या सर्व संचालक व अधिकाऱ्यांसाठी कंपनीने तिच्या संचालक, केएमपी / एसएमपीच्या वतीने ठरवल्यानुसार प्रमाणात आणि जोखमींसाठी संचालक आणि अधिकारी विमा घेईल जेणेकरून त्यांना कोणत्याही दायित्वासाठी नुकसानभरपाई केली जाईल आणि अशा विम्यासाठी भरलेले प्रिमियम अशा कर्मचाऱ्यांना देय असलेल्या मानधनाचा भाग म्हणून गणले जाणार नाही.

15. कायद्यातील व्याख्या आणि सुधारणा:

संचालक मंडळ, एनआरसी आणि त्यांच्या विवेकाधिकारानुसार या धोरणात वेळोवेळी बदल/सुधारणा आणि दुरुस्ती करू शकतात.

संदर्भानुसार अन्यथा आवश्यक असल्याशिवाय, या धोरणामध्ये वापरलेले शब्द आणि अभिव्यक्ती आणि येथे परिभाषित केलेले नाहीत परंतु वेळोवेळी सुधारित केल्या जाणाऱ्या लागू कायदांमध्ये परिभाषित केलेले शब्द आणि अभिव्यक्ती त्यांना त्यामध्ये अनुक्रमे नियुक्त केलेले अर्थ असतील.

या धोरणाच्या तरतुदी आणि लागू असलेले कायदे किंवा इतर कोणतेही वैधानिक अधिनियम यांमध्ये कोणताही संघर्ष झाल्यास, नियम त्यावर मात करतील आणि धोरणाला लागू होतील आणि धोरणाच्या संबंधित तरतुदी कायदाशी सुसंगत करण्यासाठी त्यामध्ये योग्य कालावधीत सुधारणा/दुरुस्ती केल्या जातील.

संचालकांचे स्वातंत्र्य निश्चित करण्यासाठी निकष

सर्व संबंधित माहितीच्या पुनरावलोकनानंतर मंडळाने होकारार्थी निर्णय घेतल्यास संचालक स्वतंत्र मानला जातो. असे निर्णय घेण्यात मदत करण्यासाठी मंडळाने खाली नमूद केलेली स्पष्ट मानके स्थापित केली आहेत.

कंपनीच्या संबंधात स्वतंत्र संचालक म्हणजे व्यवस्थापकीय संचालक किंवा पूर्णवेळ संचालक किंवा नामनिर्देशित संचालक व्यतिरिक्त असलेला संचालक -

- (i) जो, संचालक मंडळाच्या मते, प्रामाणिक व्यक्ती आहे आणि त्याच्याकडे संबंधित कौशल्य आणि अनुभव आहे;
- (ii) जो सूचीबद्ध घटकाचा, किंवा त्याची होल्डिंग, उपकंपनी किंवा सहयोगी कंपनी प्रवर्तक किंवा सूचीबद्ध घटकाच्या प्रवर्तक गटाचा सदस्य आहे किंवा होता;
- (iii) जो सूचीबद्ध घटक, तिची होल्डिंग, उपकंपनी किंवा सहयोगी कंपनीच्या प्रवर्तकाशी किंवा संचालकाशी संबंधित नाही.
- (iv) असा ज्याला संचालकाच्या मानधनाव्यतिरिक्त किंवा त्याच्या एकूण उत्पन्नाच्या किंवा विहित केलेल्या आशा रकमेच्या दहा टक्क्यांपेक्षा जास्त आर्थिक व्यवहार नाही किंवा सूचीबद्ध घटकाशी किंवा तिच्या होल्डिंग, उपकंपनी किंवा सहयोगी कंपनी किंवा त्यांचे प्रवर्तक किंवा संचालक यांच्याशी आधीच्या तीन आर्थिक वर्षांमध्ये किंवा चालू आर्थिक वर्षात कोणताही भौतिक आर्थिक संबंध नाही;
- (v) ज्याच्या कोणत्याही नातेवाईकांकडे -
 - a. सूचीबद्ध संस्था, तिची होल्डिंग, सहाय्यक कंपनी किंवा सहयोगी कंपनीचे गेल्या तीन आर्थिक वर्षांमध्ये किंवा चालू आर्थिक वर्षात ज्याची फेस व्हॅल्यू पन्नास लाख रुपयांपेक्षा जास्त किंवा अनुक्रमे सूचीबद्ध घटक, तिची होल्डिंग, उपकंपनी किंवा सहयोगी कंपनी यांच्या पेड-अप भांडवलाच्या दोन टक्क्यांपेक्षा जास्त किंवा निर्दिष्ट केल्याप्रमाणे उच्च रकमेच्या सिक्युरिटीज किंवा व्याज नाही.
 - b. सूचीबद्ध संस्था, तिचे होल्डिंग, उपकंपनी किंवा सहयोगी कंपनी किंवा त्यांचे प्रवर्तक किंवा संचालक यांचे, तात्काळ आधीच्या तीन आर्थिक वर्षांमध्ये किंवा चालू आर्थिक वर्षात निर्दिष्ट केलेल्या रकमेपेक्षा जास्त कर्ज नाही;
 - c. सूचीबद्ध संस्था, तिची होल्डिंग, उपकंपनी किंवा सहयोगी कंपनी किंवा त्यांच्या प्रवर्तक किंवा संचालकांना, मागील तीन आर्थिक वर्षांमध्ये किंवा चालू आर्थिक वर्षात निर्दिष्ट केलेल्या रकमेसाठी कोणत्याही तृतीय व्यक्तीच्या कराच्यासंबंधात कोणीही हमी दिलेली नाही किंवा कोणतीही सुरक्षा प्रदान केली नाही;
 - d. सूचीबद्ध संस्था, तिची होल्डिंग, सहाय्यक कंपनी किंवा सहयोगी कंपनी यांच्या एकूण उलाढालीच्या किंवा एकूण उत्पन्नाच्या दोन टक्के किंवा त्याहून अधिक रकमेचा कोणताही अन्य आर्थिक व्यवहार किंवा संबंध नाही;

परंतु वरील मुद्द्यांशी संबंधित (अ) ते (ड) मधील सूचीबद्ध संस्था, तिची होल्डिंग, उपकंपनी किंवा सहयोगी कंपनी किंवा त्यांचे प्रवर्तक किंवा संचालक यांच्याशी आर्थिक संबंध किंवा व्यवहार तिच्या एकूण उलाढालीच्या किंवा एकूण उत्पन्नाच्या दोन टक्क्यांपेक्षा जास्त नसावा

किंवा पन्नास लाख रुपये किंवा वेळोवेळी निर्दिष्ट केलेली जास्त रक्कम, यापैकी जी कमी असेल ती.

(vi) जो ना स्वतः किंवा ना त्याचे/ तिचे नातेवाईक —

- a. सूचिबद्ध संस्था, तिची होल्डिंग, उपकंपनी किंवा सहयोगी कंपनी किंवा सूचिबद्ध संस्थेच्या प्रवर्तक समूहाची कोणतीही कंपनी यामध्ये प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचारी किंवा कर्मचारी पदावर चालू आर्थिक वर्षाच्या मागील तीन आर्थिक वर्षात नियुक्तीसाठी प्रस्तावित होते:
परंतु जर नातेवाईक प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्माचा-व्यतिरिक्त कर्मचारी असेल तर या उप-कलमातील प्रतिबंध त्याच्या/ तिच्या नियुक्तीसाठी लागू असणार नाही.
- b. ज्या आर्थिक वर्षात त्याची नियुक्ती प्रस्तावित आहे त्याच्या मागील तीन आर्थिक वर्षातील कोणत्याही आर्थिक वर्षात तो कर्मचारी किंवा प्रोप्रायटर किंवा भागीदार नाही किंवा नव्हता,
 - (1) प्रॅक्टिसमधील लेखापरीक्षकांची किंवा कंपनी सेक्रेटरींची फर्म किंवा सूचिबद्ध संस्थेची किंवा तिच्या होल्डिंग, उपकंपनी किंवा सहयोगी कंपनीचा कॉस्ट ऑडिटर नव्हता; किंवा
 - (2) अशी कायद्यासंबंधी किंवा सल्लागार फर्म जिने सूचिबद्ध संस्था, तिची होल्डिंग, उपकंपनी किंवा सहयोगी कंपनीशी कोणत्याही कायद्याच्या किंवा सल्लागार फर्मच्या एकूण उलाढालीच्या दहा टक्के किंवा त्याहून अधिक रकमेचा व्यवहार केला आहे किंवा केला होता.
- c. सूचिबद्ध संस्थेत आपल्या नातेवाईकांसह दोन टक्के किंवा त्यापेक्षा जास्त एकूण मतदान शक्ती बाळगतो किंवा
- d. सूचिबद्ध संस्थेकडून, तिच्या कोणत्याही प्रवर्तकाकडून, संचालक किंवा तिच्या होल्डिंग, उपकंपनी किंवा सहयोगी कंपनी किंवा सूचिबद्ध संस्थेच्या एकूण मतदान शक्तीच्या दोन किंवा अधिक धारण करतो तिच्याकडून पंचवीस टक्के किंवा अधिक आर्थिक प्राप्ती किंवा निधी मिळतो अशा कोणत्याही ना-नफा संस्थेचा मुख्य एक्झिक्युटिव्ह किंवा संचालक, जे काही पदनाम असेल; आहे.
- e. सूचिबद्ध संस्थेचा सामग्री पुरवठादत, सेवा प्रदाता किंवा ग्राहक किंवा पट्टेदार किंवा भाडेकरू आहे

(vii) ज्याचे वय 21 वर्षांपेक्षा कमी नाही

(viii) जो इतर कंपनीचा स्वतंत्र संचालक नाही जिच्या मंडळावर सूचिबद्ध संस्थेचा कोणताही गैर-स्वतंत्र संचालक, स्वतंत्र संचालक आहे: